

16. december 2008
doble/kemikalier
kirst/dep
j.nr. MST-652-00061

GRUNDNOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Kommissionens beslutning om tilpasning til den tekniske udvikling af bilaget til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2002/95/EF om undtagelse for anvendelser af bly, cadmium og kviksølv.

Resume

Europa-Parlamentets og Rådet Direktiv 2002/2/EF af 27. januar 2003 om begrænsning af import og salg af elektriske og elektronisk udstyr, der indeholder visse farlige stoffer trådte i kraft d.1. juli 2006. Direktivet er implementeret i Danmark via bekendtgørelse nr. 873 af 12. august 2006. I bekendtgørelsens bilag 2 er der en liste over udstyr, der er undtaget forbuddet. Den liste revideres løbende, når der er belæg for det. Nærværende forslag om tilpasning vedrører forslag om seks nye tilpasninger. Da Regeringen principielt er imod tre ud af de seks forslag og finder et fjerde uklart formuleret, støtter Regeringen ikke forslaget.

1. Status

Kommissionen sendte den 2. december ovennævnte forslag til medlemsstaterne. Forslaget har hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/95/EØF om begrænsning af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS-direktivet).

Komiteen træffer afgørelse efter forskriftsproceduren med kontrol beskrevet i artikel 5a i Rådets afgørelse 1999/468/EF, som ændret ved Rådets afgørelse 2006/512 af 17. juli 2006.

Hvis der i komiteen er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommissionen direktivet efter at Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget. Opnås der ikke kvalificeret flertal i komiteen, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, og underretter samtidig Europa Parlamentet. Hvis der i Rådet er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Vedtager Rådet forslaget med kvalificeret flertal eller udtaler Rådet sig ikke inden en frist på højst to måneder, kan Kommissionen udstede direktivet efter at Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget.

Folketinget har ikke tidligere fået oversendt grundnotat om forslaget.

2. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at gennemføre seks undtagelser i forbindelse med anvendelser af bly, cadmium og kviksølv. Undtagelserne er søgt af ikke danske virksomheder.

1. Bly til lodning af tynde kobbertråde på 100 mm i diameter eller mindre i transformatorer. Producenten leverer underdele til strømforsyninger i militært udstyr og ønsker også at levere til det civile marked.
2. Bly i elementer til variable modstande. Variable modstande anvendes i en lang række produkter som audiovisuelle produkter, kommunikations- og teleudstyr, legetøj, måleinstrumenter, samt store og små husholdningsapparater.
3. Cadmium i fotomodstande til optometriske (måling af synsevne) komponenter anvendt i professionelt lydudstyr indtil 31. december 2009. Eksempler på professionelt lydudstyr i denne sammenhæng er digitale optagere, forstærkere til guitarer i lydstudier og live-koncerter.
4. Kviksølv anvendt i katode sprutter inhibitorer i DC plasma skærme (fladskærme) med et indhold op til 30 mg per display indtil juli 2010.
5. Bly i blæk til print på glas af zinkborat. Ifølge LVD direktivet (2006/95/EF) skal f.eks. fluorescens lamper (lysstofrør) mærkes, så producenten kan identificeres og korrekt anvendelse sikres.
6. Cadmium og cadmiumoxid i tykfilmspasta anvendt på aluminium bundet til berylliumoxid, der anvendes f.eks. i lydudstyr, som forstærkere o.lign.

Hvis ikke andet er anført, vil undtagelserne blive taget op til revision senest 4 år efter, de er trådt i kraft.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europaparlamentet skal ikke udtale sig om forslaget

4. Nærhedsprincippet

Da der er tale om en teknisk tilpasning i allerede gældende fællesskabsregulering, vurderes det, at den forslåede regulering bedre gennemføres på EU-niveau end på nationalt niveau.

5. konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser:

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at beslutningsforslaget, i lighed med tidligere beslutninger om specifikke undtagelser fra forbuddet i RoHS-direktivet, bedst kan gennemføres i Danmark ved udstedelse af en bekendtgørelse. Der er ikke fastsat en frist for gennemførelsen af beslutningen, hvis den bliver vedtaget, men den vil blive gennemført hurtigst muligt efter offentliggørelsen i EU-tidende.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser, samt forslaget statsfinansielle konsekvenser:

Forslaget forventes ikke at have væsentlige statsfinansielle økonomiske konsekvenser, da forslaget primært er rettet mod specifikke anvendelser af bly, cadmium og kviksølv i særlige komponenter til elektrisk og elektronisk udstyr, og det forventes derfor kun at berøre få danske virksomheder. Det stigende antal undtagelser i RoHS gør det svært for de danske virksomheder at markedsføre deres produkter som værende fri for tungmetaller og bromerede flammehæmmere, idet de ofte kun får oplyst, at en underkomponent er RoHS-kompatibel.

Beskyttelsesniveau:

I forhold til de gældende regler i RoHS direktivet, som har haft virkning fra 1. juli 2006, er der tale om en mindre svækkelse af miljøbeskyttelsesniveauet. Samtlige produkter er omfattet af affaldsreglerne for elektronik og vil dermed blive opsamlet og behandlet.

6. Høring

Undtagelse 1 til 5 er dog blevet præsenteret på et møde med DIs ERFA-klub for producenter af elektronisk og elektrisk produkter. De havde ingen kommentarer til forslaget.

Et notat om forslaget har været i høring i Miljøspecialudvalget.

Greenpeace og Det Økologiske Råd oplyser, at man kan tilslutte regeringens indstilling om at stemme ”nej” til forslaget. 3F og LO kan også støtte, at indstillingen om at stemme ”nej”.

7. Forhandlingssituationen

Udkast til undtagelserne har været drøftet i Kommissionens tekniske arbejdsgruppe for elektrisk og elektronisk udstyr. Der har på de tekniske møder i Kommissionen været mange indsigelser over for dele af undtagelserne. Der er i det fremstillede forslaget ikke taget højde for indsigelserne. Det er derfor uklart, om forslaget vil blive vedtaget.

8. Regeringens foreløbige holdning

Regeringen kan ikke støtte det samlede forslag om at gennemføre alle seks undtagelser i forbindelse med anvendelser af bly, cadmium og kviksølv. Regeringen støtter ikke undtagelse nr. 1, 4, 5 og 6 i deres nuværende form. Regeringen kan støtte de andre dele af forslaget, da der er tale om nødvendige undtagelser for forbuddet på grund teknisk faglige overvejelser, indtil egnede alternativer er på plads.

I forhold til undtagelse nr.1 (nr. 33 i Annex) er der tale om en komponent, der i dag anvendes i militært udstyr, som producenten som noget nyt ønsker at forhandle på det øvrige civile mar-

ked. Det er regeringens holdning, at hvis en producent ønsker at sætte nye produkter på markedet, kan det med rimelighed forlanges, at produktet overholder gældende regulering og ikke som udgangspunkt skal have en undtagelse. Der findes andre egnede alternativer i dag.

I forhold til undtagelse nr. 4 (nr. 36) findes der alternative AD plasma skærme på markedet. Hertil kommer, at Kommissionens konsulent, the Öko-institute, har tilkendegivet, at der ikke er bevis for, at DC plasmaskærme giver nogen teknisk fordel i forhold til AD plasma skærme.

I forhold til undtagelse nr. 5 (nr. 37) er formuleringen uklar i forhold til intensioenerne bag undtagelsen. Intensionen bag forslaget er, at undtagelsen skal omfatte blæk til at skrive på glas i specifikke situation. Den nuværende formulering lyder: "Lead in the plating layer of high voltage diodes on the basis of a zinc borat glass body", hvilket ikke klart angiver, hvor og hvornår undtagelsen skal gælde. Tekstens skal være forståelig i forhold til intentionen med forslaget for, at Danmark kan støtte forslaget.

I forhold til undtagelse nr. 6 forelå en ansøgning inden direktivet trådte i kraft i 2006. Her var der ansøgt om en dispensation, der skulle løbe til 1. januar 2008. Kommissionens konsulent har ikke dokumenteret hvorfor undtagelsen skal forlænges med yderligere 4 år. Det er Regeringens holdning, at afgørelser skal træffes på et informeret grundlag.

Medlemsstaterne har opfordret Kommissionen til at fremsætte undtagelserne enkeltvis på grund af uenighederne om enkelte af undtagelserne, men Kommissionen har valgt at fremsætte et samlet forslag. Regeringens holdning er derfor, at Danmark ikke kan støtte det samlede forslag.